

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Privilegia Fratribus Prædicatorum ad partes Orientales, et terras infidelium
ad prædicandum IESV Christi Evangelium proficiscentibus, per
INNOCENTIVM IV. concessa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, ac omnibus, & singulis, qui idem prædecessor in dictis suis litteris voluit non obitate, et ceterisque conurariis quibuscumque.

Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostræ ratificationis, approbationis, communicationis, extensionis, confirmationis, inhibitions, concessionis, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contrarie; si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis DEI, & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se neveri incutit. Datum Roma a. d. S. Petrum anno Incarnationis Domini a. 1473. Kal. Aprilis, Pontificatus nostri anno fecit do.

Circa prefata privilegia illud solum se considerandum offert, quod est à PIO II gratia, ac privilegia omnia Fratribus Inquisitoribus, ac alijs ab eisdem designatis concessa tantum videantur, ac perinde ad alios Ordines non extendenda. SIXTUS tam in IV. expressè ille latet privilegia, cum si guli alijs gravis & confessibus congregationi sive Societatis, in terra infidelium peregrinantem concessit, eaque omnia ad monasterium Civitatis Chy voluit extendi: quare de perpetuitate hujus privilegij, ac de communicatione, cum alijs Ordinibus non potest dubitari. Ad maiorem tamen conscientia securitatem operis resumnum Pontificis consulere.

Præterea INNOCENTIUS IV. & NICOLAVS III. aliquae Pontifices amplissima etiam & his simili privilegia concesserunt, ut patet ex Bullis relatis in Bulario collecto à doctissimo viro Fratre Emanuele Rodriguez, referat vero nunc eam tantum quam INNOCENTIUS IV. in favore prefati Ordinis Predicorum concessit, que habetur in Compendio sive Collectione privilegiorum Ordinum Mendicanum per Joannem Baptistam Confessum pag. 6.

Privilegia Fratribus Predicorum ad partes Orientales, Et terras infidelium ad predicandum IESV Christi Evangelium proficisciensibus, per INNOCENTIUS IV. concessa.

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum DEI, dilectis filiis Fratribus de Ordine Predicatorum in terris Saracenorum, Paganorum, Graecorum, Bulgariae, Cumanorum, Aegypti, Syriae, Iberorum, Alanorum, Gazarorum, Goshorum, Zicocorum, Rhenorum, Jacobitarum, Nubianorum, Georgianorum, Armenorum, Indorum, Mosteliatum, Tartarorum, Hungarorum majoris Hungariae Christianorum captivorum apud Tartaros, aliarumque infidelium nationum, Orientis, seu quarumcumque aliarum partium proficisciensibus, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Cum hora undecima sit diei, hominibus, ut exeat ad opus, uisque ad mundi vesperam deputata, & iudicatio Apocalypsis euangelium, cito credatur cum Matri Ecclesie consolatione compleendum, videlicet, oportere viros spirituales, vitæ mundiam, & intelligentiam gratiam cum Joanne fortis, populis, & gentibus, linguis, Regibusque multis denuo prophetare, quia non sequitur reliquorum Israël, per Iesum Prophetam, salvatio, nisi (juxta Paulum Apostolum) prius introeat gen-

tium plenitudo. Nos licet immeriti super Apostolicæ Sedis speculam constituti, fideliter, ac prudenter dispensandi DEI ministerij, & operibus coadjuvandis intendimus, si urgente plenitudine temporis, post pia priorum studia, in vineam Domini Sabao: h novos, & penè novissimos, qui sapientiam longum didicere per otium, operarios mettere procuramus. Vos igitur quos juxta professio Religionis officium, zelus comedit animatum, & in quadriga quarta, cum varijs charismatum donis, & fidei fortitudine trahitis, ubique discutere, ac vexillum Regis gloriae procul levare gestis: ad Gentesque JESUM Christum Dominum non cognoscunt, & ad substaitionis filios, qui aero sanctorum Romana Ecclesia non obedirent, defensionis, vobis in remissionem peccatorum omnium, injungentes, quatenus feminatur super aquas multas, in illo tantum, qui mundum dixi leviceste, confisi, ad illuminationem ex era multitudinis, & exterminium hereticæ fallitatis, ad consummandum nutrantum animos, & fidem confortandos, in luce sermonis, & fortitudine operis, propositi um vobis ite, sine quo cumlibet officione curritur.

Ut autem ministerium vestrum honoretur pleni, & honorabilius impletur, praesentium vobis auctoritate concedimus, ut in eis, quæ adhuc Sedis Apostolicæ magisterio non intendunt, proponere verbum DEI, & constituisse ibidem (non obstante si aliqua sunt excommunicatione ligati) in verbis, officio, ac cibo, ac in alijs secundum communicare, & iplos, seu etiam alios convertitatem Christianam fidei cupientes, recipere, baptizare, & aggregate Ecclesie filii valetis, & pres, byteries vobis, ipsos aggregatos possint inognire, chara & clericis, & iplos ad Acolythus Ordinem promovere.

Licet enim vobis ibidem redeuntibus ad obedienciam Sedis Apostolicæ, qui sunt excommunicatione ligati, abolitionis beneficium, juxta formam Ecclesie impetrant, & super eo dispenseant, com. ipsi, quæ facit os Ordines receperunt, & divinae celebrantur officia, sicut ergo hoc ipsum vobis fit licitum, circa illos de terra eisdem, qui emporib[us] indebitis, vel infra statim legitimam, aut qui omnes eadem die, vel superiores prætermis inferioribus, conferre, seu recipere. Ordines præsumperunt, (si tanquam in hoc sevara talis forma existit, per quam Ordines receperint.) Vobis præerea dispensare licet, ut illi exnationibus vestris apudicationi committantur, qui post suceptiōnem sacramentorum Ordinum, vel in gradibus, & casibus ad divina minime lege prohibitis, matrimonio contrinxerint, remaneant in eisdem: & hi, qui ad Ecclesie Catholicæ redierint unitatem, ut in eis suos habitent, eisque communicent; nec non quod Clerici nationum ipsorum, publicè ad obedientiam Sedis Apostolicæ redeuntes, gaudent privilegio Clericis,

Sit etiam vobis licitum omnium Fidelium in tertis predictis confessiones audire, ac ipsi injungere paenitentias salutares, & excommunicatos à Canone, vel alio modo, juxta formam Ecclesie absolvere, dummodo injuriam, & damnam passis satisfaciant competenter. Cum irregularibus autem partium illarum in castib[us], in quibus solent Legati Sedis Apostolicæ dispensare, ac etiam cum Clericis ipsorum partium, patientibus defectum natalium, (dummodo non sint de aduliero, vel incestu, aut de Regularibus procreati) si vobis dispensandi facultas. Quam circa illos similiter habebitis, qui ab unitate Ecclesie Catholicæ, seu Religioni,

ligione, vel Clericali Ordine discesserunt, si humiliter redire voluerint, & dignè facias facere de commissis, ta quod ipsi Religiosi ad sua loca, salva disciplina Ordinis, resumantur, & illos ex jam dictis, qui excommunicationis vinculo sunt adstricti, iuxta præmissam formam, & prædictæ satisfactionis modum absolvere valeatis, & cum irregularibus ex eisdem, (sicut est expressum superius) dispensare.

12. Ad hæc sit vobis absolvendi facultas, occisores Clericorum, & Religiosarum personarum, in prædictis partibus confititos; fundandi ibidem novas Ecclesiæ; & reconciliandi ipsas, quæ sunt casu aliquo profanatae, ac de novo fundatis Reges, etores id eos providendi, & illis, qui de Gentilibus vel schismatis noviter sunt conversi, dandi licentiam, ut uxores suas, cum quibus in gradibus à lege divina non prohibitis, contraxerunt valeant retinere. De causis matrimonialibus, quas in pacibus illis ad audentiam vestram deferri contigerit, legitimè cognoscendi, ac discordantes inter se ad invicem, quod ad pacem & concordiam redcant, nec non quod inordinatè viventes, de suis excessibus, sicut justum fuerit, satisfactionem exhibeant, compellendi per centuram Ecclesiasticam, vobis libera sit facultas.
13. Insper in locis in quibus vos hospitari contigit, vel in locis partium earundem, in quibus residentiam facietis, Missam, & cætera divina celebra officia, & in eisdem partibus cæmeretia benedicere, ac dare indulgentias, commutare vota, facultatem & licentiam habearis.
14. Ceterum vobis concedimus, quod à Catholicis Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis Ordines, & alia Ecclesiastica Sacra fuscipere, & alternaria portatilia, more iporum, à jam prædictis Episcopis benedicta habere, & eis uti possitis. Si contingat vos aliquo casu nostra altatiola non habere, ac vestes Sacerdotales, altaris pallias, corporalia per eos, qui ex vobis sunt Presbyteri (cum necesse vobis fuerit) benedicere, ubi Catholicorum Episcoporum copia non haberet, nec non alia facere,
15. quæ ad augmentum Dominici nominis, & ampliationem Catholice fidei, ac reprobationem & irruptionem illorum, qui sacris traditionibus contradicant, sicut pro loco, & tempore videbitis expedire.
16. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temperario contrarie. Si quis autem hoc attentare praetulerit, indignationem omnipotentis Dei, & BB. Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Alsisij 10. Kal. Augusti, Pontificatus nostri anno XI.

Quam plurima alia etiam privilegia concesserunt alij summi Pontifices Fratribus Predicatoribus in terra Fidelium pro fidei propagatione misi, ut GREGORIUS XI. in Bulla qua incipit, Super gregem dominicum. URBANUS VI. Sincerus devotionis affectus. Et INNOCENTIUS VI. Cum hora, & ubi inter alta inquit, Ceterum vobis concedimus, quod à Catholicis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis positiis Ordines, & alia Ecclesiastica Sacra fuscipere; & altaria portatilia more ipsorum, à jam prædictis Episcopis benedicta habere, & eis uti, si contingat vobis aliquo casu, veltra altaria non habere, ac vestes Sacerdotales, altaris pallias, & corporalia, pereos, qui ex vobis sunt Presbyteri, cum necesse fuerit benedicere, nec non altaria & calices, Sacra fuscipere, & ui oleo ac chrismate, ubi Catholicorum Episcoporum copia non haberet; nec non

Thom. à Iesu Oper. Tom. I.

alia facere, quæ ad augmentum Dominici nominis, & ampliationem Catholice fidei, ac reprobationem illorum, qui sacris traditionibus contradicunt, sicut pro loco & tempore videbitis expedire.

Ac denique GREGORIUS XI. in Bulla, Fidelium novella plana ait: Et cum nobis expolium sit, quod de multis personis partium prædictatum, quæ ut Presbyteri, celebrarunt divina officia, & pro talibus reputantur, frequenter dubitari contingit, an juxta formam Ecclesiæ baptizati fuerint, vel non, & an Ordines ritè repererint, in quibus, ut præmititur ministrarunt: quodque si in ordinandis ipsiis de novo interstitia temporum servarentur, magnum scandalum inter populares, qui ab eisdem audierunt divina, & sunt etiam eisdem confessi, posset verisimiliter generari. Nos itaque intendentis animarum prædictarum, & aliquum Fidelium partium eatundem saluti utiliter providere: vobis & singulis vestram, tam in fæcordijs, quam in Diaconatus Ordinibus constitutis, ut omnes, & singulos partium prædictarum, de quibus dubitatur, si fuerint baptizati, vel non baptizati, juxta provisionem Juris, in hujusmodi casibus adhibitum baptizare valeatis: his verbis præmisisti, videlicet: Si nondum baptizatus es, ego te baptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti amen; auctoritate Apostolica tenore præsentium indulgemus.

Intuper eisdem Infidelibus de partibus antedictis taliter ordinatis, qui divina, ut præmititur celebra: un: quod ab Episcopis gratiam & communionem dictæ Sedis habentibus, & in partibus commorantibus antedictis, omnes tam minores, quam sacros Ordines statuunt temporibus, aliquo intervallo in hujusmodi factis Ordinibus recipiendis, & confundendis, propter eorum reverentiam, observato, si sine scandalo fieri possit. Alioquin, omnes una, eademque die simul præfatos Ordines sacros, & minores pro hujusmodi scandalo evitando recipere, quodnam privilegio, quantum ad temporum interstitia, tam inter minores, quam maiores Ordines non servanda per quinq[ue]ennium, prædicti Religiosi, in antedictis partibus commorantes gaudere valeant, iusta de causa, & ab eorum Superiori in illis partibus degente examinanda: præisque Episcopis dictos minores, & sacros Ordines personis eisdem secundum præfata distinctionem, cum intervallo, vel una & eadem die simul dicendo, si dubitari contingat, an Ordines ritè repererint: videlicet: Si ordinatus es ritè, non re reordino, ad sacros antedictos servata alia forma, & materia, ac solemnitate debita, in præmissis quibuscunque Constitutionibus Apostolicis, in contrarium editis, nequaquam obstantibus de gratia concedimus speciali.

Idem etiam Pontifex in Bulla, Cum nos ad terras Saracenorum, &c. Ut vero submotis impedimentis quibuslibet, corundem negotiorum prosecutio, liberè, & efficaciter, auctore Domino intendere valeatis: omnes & singulos cuiuscunq[ue] dignitatis, Ordinis, & conditionis, vel status Ecclesiastici, vel mundani extiterunt, qui vobis, vel familiaribus, vel Nuncij vestris, quam diu fuerint in prolecula prædicta, impedimenta vel obstatcula quæcumque per se, vel per alios præsumptient ministrare, quominus prædicta negotia liberè & efficaciter prolequi, DEO favent, possi sint, citandi, quod infra certum terminum comprehendem, quem eis duxeritis præfigendum, Apostolico conspectui personaliter se prætent, factum si per his, quod juxta demerita expedire viderimus,

Hh 2 vobis

vobis & cuiilibet vestrum auctoritate presentium concedimus faciliatem diem vero citationis, & præfixionis hujusmodi, & quicquid super præmissis doxeritis faciendum, vobis per vestras literas harum serie continentis, studeatis fideliter invicare. Eosque insuper omnes, vel singulos luprati, cupulcunque dignitatis, Ordinis, conditio-
nis, vel status Ecclesiastici, vel mundani extiterint, qui supradicto obstaculo, per se, vel alios præsumplerint supradictis ministrare, auctoritate Apostolica, eo ipso decernimus excommunicationis sententia subjacerem, eorumque terras fore suppositas Ecclesiastico interdicto: cujus excommunicationis absolutionem, & interdicti relaxationem, absque auctoritate Sedis Apostolicae speciali, præterquam in articulo mortis, ab alio, quam a vobis, vel veltrum aliquo, & tunc etiam, nisi congrua satisfactione præmissa, nequeant obtinere, non obstatibus quibuscunque privilegijs, & indultis, sub quacunque forma, vel expiatione verborum eisdem impeditibus, vel eorum aliquibus, ab Apostolica Sede concessis, vel in posterum concedendis, quæ ad hec eis in nullo volumen suffragari.

De alijs etiam privilegiis Fratribus Minoribus concessis, in terris infidelium laborantibus.

Similibus ferè in omnibus, ac aquæ amplius privilegijs à multis Pontificibus concessis, Minorum ordo fuit condecoratus. Principiè vero anno JOANNES XXII. Pontificatus sui anno 6. eisdem Fratribus omnia, que INNOC. IV. & NICOLAUS III. a frè eisdem virba, qua concesserunt Religiosis ordini Predicotorum, ipse etiam permisit & indulxit, ac in aliquibus ampliavit. Illu namque facultatem præbuit, ut ubi Episcoporum Catholicorum copia non esset, Confirmationis Sacramentum confire posset, ac ut oleo & chrismae antiquis. Ac denum LEO X. quibusdam Fratribus deputatu Ordini Sancti Francisci in novum Indiarum orbem proficisciensibus amplissimas gratias concessit, ut pater ex sequenti Bulla, que habetur in Bullario, per Fratrem Emmanuelem Rodriguez edito.

Dilectis filiis Fratribus Ioanni Clapion, & Fratri Francisco de Angelis, Leo Papa X.

Dilecti filii, &c. Alias scilicet recordationis NICOLAUS IV. & JOANNES XXII. & URBANUS V. & EUGENIUS IV. & alij Romanorum Pontifices prædecessores nostri debita meditatione considerantes, quod vestri Ordinis munera Religio à Christo Domino exemplis, ac verbis Apostolicis suis tradita, ac beato Francisco, & eius lequentibus inspirata fuerit, ac quod non nulli ejusdem Ordinis professores pro fidei propagatione in Infidelium partes, cum jam Apostoli non existant in orbe destinarie opus esset, prout ipse beatus Franciscus suo tempore actualiter fecit, ut in vinea Domini fructuosos palmitos producent, nonnullis vestri Ordinis, tunc expressis Fratribus, ut in terris Infidelium tunc destinatus ex-

istentibus, quod DEI verbum proponere, & ibidem constitutos, si eorum aliqui excommunicationis censura ligati essent, absolvere, quoconque ad Christianæ fidei unitatem convenire cupientes recipere, baptizare, Ecclesijs aggregare, & hi ex dictis Fratribus, qui in sacerdotio constituti essent, Panicenæ, & Eucharistie, & ex rema Unctionis, aliaque Ecclesiastica Sacra menta, personis præmissis ministrare, & exercere, nec non in causa necessitatis (Episcopis in provinciis non existentibus) Confirmationis Sacramentū & ordinatio-
nis, usque ad minorem Ordines Fidelibus ministrare, cappellas, & altaria, nec non calices, & paramentis Ecclesiastica benedicere, ac Ecclesias reconciliandas, vel Cœmeteria reconciliare, eisdem de idoneis ministris providere, eisque indulgentias quæ Episcopi in suis Diœcesis concedere solent impartiri, & alia quoconque facere, quæ ad augmentum divini nominis, ad conversionem ipsorum infidelium populorum, & ampliarionem fidei orthodoxæ, & reprobationem & irritationem illorum, quæ sacris Constitutionibus contradi-
cant, sicut pro loco, & tempore viderint expedire, valeant, & possint. Necnon ut oleo sancto, & Chrismate antiquis usque ad tres annos, cum in eisdem partibus novum oleum, & balsamum sine difficultate magna habeti non possint, liberè & licet valent.

Nec non aggregatos eisdem (ubi Episcopi non habentur) clericali insignire charactere, & ipsos ad minores Ordines promovere licere: etiam Sedis Apostolica sententia excommunicationis in eis absolutionis beneficium, juxta formam Ecclesiæ impartiri, & qui de genibus Schismatis, vel alias noviter eis: conversi dandi licentiam, ut uxores suas cum quibus in gradibus à legendis non prohibiti contrarerint, retinet valerent, & de caulis Matrimonialibus, quas in partibus illis ad audiencem nostram deferre debent, legiūm cognoscendi, & discordantes inter se concordare. Ac etiam eisdem Fratribus licentia esse omnium Fideliorum in terris prædictis confessiones audire, & ipsiis injungere penitentias salutares, & vota commutare, & excommunicationes à Canone, vel alio modo, juxta possibiliteratatem faciescent. Insuper in locis in quibus Fratres ipsi residentiam facere, vel eos hospitari contingeret, missam & divina officia, cum solita solemnitate celebrare, & si in eisdem locis vita necessaria jejuniorum tempore commodè habeat non possent, ad prædicta jejuna eisdem Fratribus minimè teneri declarant, cum eisque misericorditer dispensarant. Et ut de suis laboribus fructum reportarent, Fratribus prædictis vel è penitentibus, & confessis eam indulgentiam concederunt, quam proficisciensibus in terra sanctæ subsidium Sedes Apostolica concedere consuevit. Ac etiam omnibus utrūque sexus, confessisque, qui loca & Ecclesijs Fratrum dieti vestri Ordinis in partibus præmissis constructas, & in posterum construendas, singulis diebus quibus visitaverint, causa devotionis, sive elemosynæ facienda, ipsiis de iunctis eis penitentibus centum dies misericorditer relaxarunt.

Quique eisdem Fratribus, auctoritate Apostolica concesserunt, ut in Cœmitibus, castris, villis, seu locis quibuscunque ad habitandum domos, & loca quoconque, seu hactenus recepta mutare, aut eam venditionis, permutatio ionis, aut cuiuslibet donationis titulo in alios transferre valerent. Ac insuper, ut omnes, & singuli vestri Ordinis professores, qui eodem succensi zelo ad ea loca cum Fratribus